

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja

Organ of the Finnish Working Women in America

No. 33.

TIISTAINA, ELOK 14 P. — TUESDAY, AUG. 14, 1917.

1917 — Seitsemäs vuosik.

Työn sankarit

Tämän maan työväen historiassa on ollut useita tapauksia, missä viattomia henkilöitä on joutunut työväen järjestymistöimenpiteitä vastaan tähdittyjen salaisten toimenpiteiden uhriksi.

Vuonna 1877 kesäk. 21 p. hirtettiin Pennsylvanian valtiossa yksitoista kaivostyömiestä väärin syytösten perusteella. Todellinen syy miksi he joutuivat luokkavihan uhriksi oli se, että he yrittivät järjestää kaivantöyömiehiä. Nämä miehet Boyle, McGeghan, Munley, Roarity, Carroll, Duffy, Campbell, Doyle, Kelly, Donahue ja Lanahan menivät kuolemaan työväen vapautustaistelun marttyyreinä.

Kymmenen vuotta myöhemmin (1887) marraskuun 11 p. hirtettiin Chicagossa neljä viatonta miestä syytettynä Haymarketin pommiräjähdyksestä, joka tapahtui 4 p. toukok. edellisenä vuonna (1886). Todellisuudessa kuolivat he kapitalistiluokan salaliiton uhriksi, jonka salaliiton tarkoitus oli murtaa työläisten kahdeksantunnin työpäiväagitaatiota, joka oli siihen aikaan voimakkaassa käynnissä ja työläiset järjestäytyivät yli maan sen saavuttamiseksi. Nämä murhatut miehet olivat Parson, Spies, Ficher ja Engel.

Samanlaisen salaliiton uhriksi olivat joutua Lännen Kaivosmiehen liiton virkailijat Moyer, Haywood ja Pettybone, mutta työväenliike oli jo siksi paljon saanut jalansijaa, että salaliitto paljastui ja uhrin vapautettiin v. 1908.

Ensikerran tämänlaisessa työtaistelussa on huomattavaan asemaan joutunut nainen Rena Mooney. Rena Mooney ja hänen miehensä Tom Mooney toimivat raitiotyöläisten järjestäjinä. Siksi he joutuivat tuon kamalan salaliiton uhriksi. Viime kesänä San Franciscossa räjäytettiin pommi varustuneisuusparaatin aikana ja sen toimeenpanijoiksi syytettiin Rena Mooney hänen miehensä ja useita muita järjestyneitä työläisiä.

Mutta salaliitto taaskin paljastui ja äskettäin julisti oikeuslautakunta Rena Mooneyn syyttömäksi, vaikka hänen miehensä Tom ennemmin tuomittiin hirtettäväksi väärin ja vääräksi todistettujen todistusten perusteella. Tom Mooney tulee kuitenkin saamaan nuden tutkinnon, vaikkakin Lännen kapitalistit vannovat, että he vielä

tuomituttavat Tom ja Rena Mooneykin syylliseksi joidenkin uusien syytösten perusteella.

Toverittarissa oli hiljattain lyhyt elämäkerrallinen kertomus Rena Mooneysta, joten lukijamme jo hänet tuntevat. Julkasemme tässä Työväen lautakunnan sekä naisten komitean lausunnot, jotka seurasivat tarkkaan oikeuden käyntiä.

Työväen lautakunnan lausunto:

Työväenlautakunta on havainnut Rena Mooneyn viattomaksi Myrtle Irene Van Loon murhaan, heinäk. 22 p. 1916.

Me olemme havainneet, että tämä ei ole murhajuttu vaan työväenjuttu; että United Railroads yhtiö ja kauppakamari (Chamber of Commerce) ovat päällekkäinä, jonka todistaa se seikka, että Rena Mooneyn riskinlaskelussa suurimmaksi osaksi tiedusteltiin hänen toimenpiteistään United Railroads yhtiön työläisten järjestämisyrityksessä ja kauppakamari palkkasi lakimiehen Charles W. Cobbin avustamaan syytösten punomisessa Rena Mooneyta vastaan;

Että United Railroads yhtiön ja toisten korporatSIONEN salapolisi Martin Swanson, tarjosi Weinbergille \$5000 jos hän vehkeilisi Mooneyta vastaan ja kun eivät he muuten saaneet syytöstä Mooneyta vastaan käytettiin siihen tarkoitukseen pommiräjähdyttä ja syytettiin heitä rikoksesta, että siten päästäisiin e-

roon neljästä miehestä ja yhdestä naisesta, jotka ovat toimihenkilöitä työväenjärjestöissä;

Että Wade Hamiltonilla on valokuvia, jotka osoittavat, että Mr. ja Mrs. Mooney olivat Eilers rakennuksen katolla klo 1.58, 2.01 ja 2.04 heinäk. 22 p. ja että nämä valokuvat annettiin piirilakimiehelle, vaan hän kieltäytyi antamasta ne puolustukseksi;

Että vaikka piirilakimiehellä oli nämä kuvat hallussaan, ei hän ainostaan ollut esittämättä näitä kuvia oikeudessa, mutta vielä esitti todistajia Billingsin jutussa, jotka vannovat, että Mr. ja Mrs. Mooney olivat Stuart ja Market kadulla kulettamassa sinne sitä pommia kello kahden aikana ja jälkeen kahden;

Että salaliitto todistusten huomioiminen on vaarallinen työväestölle. Koska oli mahdollista tuoda mitään todistuksia Rena Mooneyta vastaan tehtiin häntä vastaan salaliittosyytöksiä, lautakunnan saattamiseksi ennakkoluuloiseksi häntä vastaan;

Että tuomari Seawellin järjestötoimenpiteet olivat aina syytetyitä vastaan;

Että kidustustoimenpiteitä (Third Degree) käytettiin Rena Mooneyta ja Israel Weinbergiä kohtaan, joka menettely on jäänös keskiajalta, kidustuskammioiden kertaus, joka täytyy jo poistaa;

Että piirilakimies teki tarjouk-

sen Mrs. Belle Hammerbergille, että tämä vaihtaisi sisarensa elämän Tom Mooneyn elämästä;

Että Mr. ja Mrs. Mooney, Billings, Weinberg ja Ed. Nolan ovat viattomiksi todistettu valokuvilla ja kymmenien todistajien kautta.

Että työväen lautakunnan jäsenet ovat valmiit keskustelemaan kauppakamarin kanssa työn hyvänsä; että ei ole ollut tarpeellista murtautua heidän asuutoihinsa tietojen saamiseksi, joita kauppakamari näytää haluavan.

Että todistukset osoittavat, että Rena Mooney ei ole anarkisti eikä ole missään yhteydessä anarkismin kanssa.

Geo. Sweet, esimies.

Luella Twining, kirjuri.

Naisten komitean lausunto:

Olemme seuranneet Rena Mooneyn oikeusjutun läpi, kolmas järjestyksessä pommijutuista, ja olemme vakuutetut siitä, että jos oikeutta tahdotaan yksilöille saada ja tasavaltamme turvallisuus taata, niin täytyy tapahtua suuri muutos maamme oikeusjärjestyksessä ja sen toimenpiteissä.

Tässä oikeusjutussa tuli esiin väärä päällekkäisyys, vankien kiduttaminen tunnustusten saamiseksi, tärkeiden todistusten syrjäyn sysääminen, ja kaikkien lain voimien käyttäminen syytetyitä vastaan sen sijaan, että syytetyille annettaisiin minkäänlaista mahdollisuutta, minkä lain otaksutaan antavan.

Lukuisat luotettavat todistajat, valokuvat jotka osoittivat ajan ja paikan teki syytettujen poissa olon niin selväksi, että koko oikeuden käynti osottautui pinta-puoliseksi, julkeaksi vääryydeksi syytetyitä vastaan, ja tarpeettomaksi taakaksi veronmaksajille.

Päällekkäisten päätodistajat asetettiin syytteeseen ja heidän todistuksensa kumottiin.

Lakimiehen virasto, joka on pääasiallisesti oikeuden jakoa varten perustettu ja yhteiskunnan suojelemista varten, on muuttunut vainon aseeksi nähtävästi korporatSIONEN tarkoituksien ajamiseksi — todellakaan ei pienintäkään halua osoitettu lain edustajain taholta totuuden julkisaamiseksi, joka on oikeuslaitosten perustamisen pohjana..

Tämä oikeusjuttu on mitä suurin väärä oikeuden kohtaan nykyajan, sillä yksin Dreyfus-jutussakin, kun päällekkäisten juonit havaittiin, nousi Ranskan kansa suuttumuksessaan ja antoi syytetyille mitä myöhästy-

Herää raatajajoukko

Kirj. Maiju H...nen.

Herää, jo ylös raatajajoukko!
Allös sä unissa kulje kuin houkko,
nostaas kerrankin pystyyn pääsi,
mietippä, — kuka sun kohtalos noin kurjaksi sääti?

Kenenkä edestä elät ja raadat,
kylvät, kynnät ja puuta kaadat?
Itsekko töistäsi tulokset nautit,
vai toistenko taskuun miljoonan autit?

Etkö sä tunne, kuinka kahleet painaa,
ne tuhansia orjia kytkee ja vaivaa?
Yhä tiukempaan kapitaalil kahleitaan kiertää,
yhä, syvempään kuuluu sun tahtoisi viertää!

Vaan nouse jo ylös, veli ja sisko,
orjan kahleet pois päältäsi visko!
Et kädet ristissä saa varttoa ja vuottaa,
yhteisönne sinuunkin vetoaa ja luottaa.

Siis, kutsua kuuntele ihanaa, suurta,
mi katso ei sukua, ei kansojen juurta,
missä raatajat kaikki ovat keskenään veljet,
repien omensa eestä pois teljet.